

q̄ suauiter olent. Inter lilia sponsus er-
go pascif: quia proculdubio animarū ca-
stitate delectat: que ⁊ in se mundiciā car-
nis conseruat: ⁊ per nitidas cogitationes
corā eo placet: ⁊ extra p̄mis quasi odo-
ris suauitatē donant. Dies vero aspira-
bit: ⁊ vmbre inclinabunt: quādo vita eter-
na apparebit: ⁊ presens vita finietur. Dic
quippe nox est ibi dies erit: quia hic in vi-
sione veritatis calligamus: vbi deus ipse
tota veritas mētibus elucebat. Ad hanc
proximus diē sancte anime enitunt: vt per-
ueniant propter hāc iusticiā illibatum: in
quantū possunt conseruat: ⁊ quia sine xp̄o
nihil possunt eius auxiliū inuocant: eius
familiaritatē desiderant. Quārū dū men-
tem cōsiderat: prope est benignus ⁊ adiu-
uat: ⁊ quo amplius proficiūt: familiarius
semper amat: donec finitis tenebris mun-
di ad vite eterne lucez perfectas educat.
Quā lucem quia valde desiderāt: eanq̄
cum dñs ad iudiciū venerit: videndā esse
putant. Idcirco cū desiderio dicūt:
**Reuertere: similis esto ca-
pree: hinnuloq̄ ceruoruz super
montes bethel.]**

Anobis dilectis corporaliter tūc abiit:
quādo post resurrectionē in celū ascendit
Tunc autē reuertet quando in fine mūdi
resuscitatis corporibus hominū omnib⁹
in iudicio manifestabit. Qui vere similis
capree ⁊ hinnulo ceruorū apparebit: quia
in carne nostra veniens ad iudiciū omni-
bus se mōstrabit. Per capreā enim que
mundū est animal: ecclesia designat: que
dum in celestibus mēte habitat: quasi in
montibus pascit. Per ceruos autē quid
aliud q̄ patres antiqui designant: ex quo-
rū carne xp̄us natus: quasi hinnulus cer-
uorū mūdo est presentatu s. Bethel autē
domus dei interpretat: que bene ecclesia
dei dicit: q̄ in ea minus habitat vuz per
fidem corda nostra mundant. Super mō-
tes ergo bethel simul capree hinnuloz
ceruorum apparebit: quia in eadem hu-
manitatis forma ad iudiciū ventet: quam

ab ecclesia sumpsit: quando in hoc mūdo
ex patrū progenie: quasi hinnulus ex cer-
uis natus fuit. Reuere ⁊ similis capree
⁊ super montes apparebit: quia ex huma-
nitatis quidem similis ecclesie erit: ⁊ ta-
men super ip̄os summos: qui quasi mon-
tes excellunt: in ecclesia sublimior emine-
bit. Qui dum venire moretur: quia cum
semper sancta anima perquirere nititur.
Ideo sequitur.

Capitulum. III

A lectulo meo per no-
ctes quesiui quem dili-
git anima mea.]

Lectulū sibi sancta anima in nocte facit:
dum officis perturbatiōes mundi fugiat:
secretum componat in quo requiescit. In
hoc lectulo quem diligit: querit: quia dū
ab omnibus sollicitudinibus mundi vas-
cat: in eius inquisitione quomodo ad illuz
perueniat non quiescit. Notandū est autē
tem: quia per noctes querit: qui modo in
hoc mūdo viuūt: ⁊ perfecte tenebras tem-
poralitatē a se non exegit. Quas quo
grauiores patitur: eo feruentius queret
cum: quo inuento tenebras amplius non
parit. Sed quia quē querit: nunq̄ perfe-
cte in hoc mūdo inuenit. Ideo subiungit.

Quesiui illū ⁊ nō inueni.]

Quia vero maximo desiderio estuat: et
quicquid tenet ei non sufficit: donec velle-
rum inueniat: ideo constantiam inquisi-
tionis subiungit dicens:

**Surgam ⁊ circuibō per ciui-
tatem: per vicos ⁊ plateas: que-
ram quē diligit anima mea.]**

Quid per ciuitatē in hoc loco nisi eccle-
siam: quid per vicos ciuitatis: nisi spiri-
tuales quosq̄ accipimus? Qui dum ad
celestia toto corde gradiūtur: angustā vi-
am tenent qua ad vitam perducant. Per
plateas autem seculares designant: qui
dum voluptates suas multas sequūtur la-
tas vias gradiūtur. Surgit ergo spon-
ta

et ciuitatem circuit: quia perfecta anima que inuisibilia fastidit: omnes sanctos qui sunt vel fuerunt in ecclesia mente cōspicit: si quid forte in eorum actibus reperire poterit: quod imitando ad sponsi inuentionem aliquando venire possit. Per vicos autē et plateas querit: quia dum per bonorum imitationē ad dilecti familiares amplexus puenire satagit: non solū in spūali b^o: sed in ipis carnalibus aliqñ inuenit: quod imitari digne possit. Sed postq̄ laborem geminarū inquisitionis insinuauit: iterū difficultatē inuentionis subdit dicēs: **Quæsiui illū et non inueni.]**

Sed dum querit et nō inuenit: ipsa etiam querit et inuenitur. Ideo subdit:

Conuerūt me vigiles qui custodiunt ciuitatem.]

Quid per vigiles: nisi doctores ecclesie designant? Quia dum lucrandis animabus et scriptis et dictis inuigilant: ubi desiderij aliquantū sentiunt: augmentare ad melius nunq̄ cessant. Si sponsam querentē inueniūt: quia p̄m xpm̄ inuenire satagentē excipiunt: et ut citius inueniant: preceptis instruunt: et exemplis accendunt. Quos ille interrogās dixit:

Quem diligis anima mea: vidistis?

Bene eos interrogare dicit: quia dū eorum scripta vel verba vigilanti studio perscrutat: tanq̄ presentibus: etiam absentibus animi intentione loquēs: quid de xpo senserint: suscitaf. Quia vero dum in eos omnino intendit: nunq̄ sponsus inuenit: consequēter subiungit.

Paululū cum pertransissem eos inueni quē diligis anima mea.

Paululū vigiles transire dilectū inuenit: quod dū eos puros hoīes esse cogitat: ad deitatem mentē erigit: ibiq̄ sponsū suū supra homines patri equalē cognoscit. Quem tunc inuenisse se dicit cum sanctis laboribus adiuta in eius deitatis claritatē oculum fidei: tanq̄ per speculū contemplan-

do ali quantulū figit. **Et tantillū quanta auuiditate mētis suscipiat: ostendit dicēs:**

Tenui illum nec dimittam: donec introducam illum in domū matris mee: et in cubiculum genitricis mee.]

Matris sponse synagoga extitit: quia ex ipsa predicatorum habuit: ex quibus verbū veritatis suscepit: per quod in fide regenerata fuit. Tenet ergo sponsus ecclesia donec in domū matris eum introducat: quia vsq̄ in finē mūdi ad eius fidei amorē non recedit: donec ad fidem iudeos adducat. Nō q̄ postea recedat: quippe que in exilio diligit: in patria vidēs amplius amabit. Sed de illo tempore dici debuit de quo a quibuslibet ppter obstantes tēptationes dubitari potuit. In domū ergo matris dilectū introducit: quando in fine mūdi ecclesia per predicationē in plebem iudaicā xp̄iana sacramenta immittit. In cubiculū autem quasi in secretiorem partē domus eum introducit: quia ex eadem plebe ita plurimos conuertit: ut omnes mūdi sarcinas abijciant: et in intimis cogitationibus soli deo placere concupiscant: huiuscemōi homines cubiculum faciunt sponse: quia dum a se omnes sordes cupiditatis abijcunt: quasi secretū locum in mente in quo delectetur component. Et quozū inquietatiōe in eis delectabiliter pausans sponsus improbus prohibet iterum dicens:

Adiuo vos filie hierusalem ne suscitatis neq̄ euigilare facietis dilectā donec ipsa velit.]

In hoc utiq̄ ostendit: quia eiusdē perfectionis quosdā de synagoga post conuersionē inuenit: cuius de ecclesia q̄ plurimos inuenit: dū in eoz̄ quiete similiter delectatus ab eis inquietatores phibet: sicut ab ecclesia phibuit. Introducta ergo ad fidem synagoga ecclesie mentem per opera que videt: cōspicit: et sublimitatem eius valde ammirans dicit:

Que est ista que ascendit per desertum sicut virgula fumii ex aromatibus mirrhe et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarij. In deserto vtiq; in hoc mundo ecclesia: siue sancta queq; anima viuunt dum a regno exul: inter bestias demones videlicet degit. Sic enim et si non omnino a sponso deserit: tamen quia dum in carne est nondum ad certam eius visionem admittit: dum ab eo per exilia et temptaciones peregrinat: quia dum adhuc cum eo non regnat: deserit ab eo sibi videtur. Ob hoc semper laborat ut ostendat: ut quem valde diligit: magis ac magis sentiat: quatenus quonia perfecte eum in deserte non tenet: vel ipso eius desiderio se reficiat: ut sic in via roborata: quandoq; ad hoc quod diu concupiuit perueniat. Sunt quippe nonnulli: qui dum omnia inuisibilia fastidiunt: mentem in celestia erigunt. Et quia in infimis nihil quod eis dulcescat conspiciunt: totum cor ad superna mandata conuertunt. Hi ab omnibus malis moribus se exiunt: censum mundi cum cupiditatibus contempnunt: spe ad inuisibilia tendunt: et quo ampliori desiderio illis inheret: eo magis ac magis moleste in corruptione ferunt quam habent. Hi enim mirum per desertum ascendunt: quia dum in hoc mundo inter temptaciones viuunt: quo amplius dum hic morantur: deseri metuntur: fortius ista deserunt: et ad illa gradiuntur: in quibus cum fuerint: nihil amplius quam eos ammoueat: iam timebunt. Bene autem sicut virgula fumii ascendere dicuntur: quia et odore bone fame: et subtilitate mentis habere dicuntur: non autem quarilibet rerum fumus iste dicitur: sed ex aromatibus mirrhe et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarij existere declaratur. Mirra quippe mortuorum corpora condunt ne putrescant: thura vero accendunt: ut redoleant. Per mirram ergo carnis mortificatio designatur. Per thus vero orationum mundicia intelligitur. Sancta igitur anima dum carnem suam a putredine vicioz mortificat: dum omnes mundi voluptates per continentiam abnegat: quasi mirram mortuo corpori

adhibet: ut post iudicium a corruptione eterna sanum permaneat. Cum vero se ad celestia maiori desiderio accendit: et a cordis cubiculo omnes superfluas cogitantes feruenter abijcit: quasi thuribulum cor suum coram deo facit. In quo dum per dilectionem virtutes congregat: quasi carbonem in thuribulo coaptat: in quo seipsum mens in conspectu dei igne charitatis accendat. Dum feruentes et mundas orationes ad deum emittit: quasi fumum aromaticum ex thuribulo educit: ut coram dilecto suauiter redoleat: et proximis quosq; ad eius amorem per bona exempla concitare non desinat. Sed notandum quod non ait: vniuersi pigmenti: sed vniuersi pulueris pigmentarij. Pigmenta quippe facimus: quoniam virtutes congregamus in corde. Quando vero ipsas nostras virtutes per singula queq; opera diligetius retrahimus: ne quid in operibus nostris incultum remaneat: ne inter virtutes vicium lateat: tunc proculdubio vnguenta virtutum quasi in puluere tundimus: ut eo mundo sint opera nostra: quo subtilius ea ab omni subreptione vicioz discernere non cessamus. Multas enim mentes dilecto suo delectabiles se per eius gratiam faciunt: et dum ab omni mundo strepitu se diuisum locum in quo sponso requiescat: in seipsis componunt. De qua requie subditur: **¶** **I**n lectulum salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis israel. Salomon quippe pacificus interpretatur. Quid ergo per salomonem: nisi christus intelligitur: de quo scriptum est. Ipse est pax nostra: qui fecit utraq; vnum. Salomoni ergo lectulum facimus: quando a mundi sollicitudinibus omnino cessamus: dum in solo desiderio christi libenter pausamus: eiq; ut nobiscum pauset cor ab omni terrena cupiditate mundamus. Denarius autem numerus si per senarium numerum multiplicet: numerum sexaginta complectitur. Per denarium itaq; decalogum legis accipimus. Per senarium autem totum hoc tempus intelligimus: quod sex diebus operatorijs volui videmus. Per sexaginta igitur fortes omnes perfectos:

qui fuerunt ante nos in ecclesia intelligimus: qui dū decē precepta legis quo spiritalius eo fortius in sex diebus cōpleuerunt: quasi sexagenariū numerū perfecērunt. **H**i lectulū salomonis ambiūt: quia mentē sanctam: in qua xp̄us pausat verbis et exemplis muniūt: quibus ab aditu mentis venientes hostes repellūt: dum ipsam mentē exemplis sustinent: scriptis erudiunt.

Hi tenent gladios: et ad bella doctissimi existunt.]

Quia dum ad verbū dei opere cōplent: quod corde sciūt: magis ac magis semper docti hostem suū demonē: scilicet sapientia et fortitudine vincūt. **P**er gladiū em̄ verbū dei designat. **P**er manus aut̄ qui bus gladios tenent: ipsa opera figurant. De quibus bene subditur.

Huiuscuiusq; ensis super femur suum: propter timores nocturnos.

Quid per ensē: nisi rigore cōuersationis: Et quid per femur: nisi carnis appetitus accipimus? **E**lecti ergo qui iā ad perfectionē vite profecti sunt: semper ensē super femur suū ferunt: quia rigore cōuersationis appetitū carnis assidue frangūt: ne hostis quē in nocte huius munitiment: repente veniens mollem aditū inueniat: et per voluptatis molliciē: eo facilius quo voluptuosiores inuenerit: ad grauiora peccata perducatur. De laude itaq; salomonis adhuc subdit cum dicit:

Ferculū fecit sibi rex salomon de lignis libani. **C**olumnas eius fecit argēteas: reclinatoriū aureū: ascensum eius purpureū: media charitate astruit propter filias hierusalē.]

Ligna libani imputribilia esse asseruntur. **F**erculū fecit sibi rex salomon de lignis libani: quia scdm̄ presciētie sue gra-

tiam: xp̄us sanctā ecclesiā de in eternū permanentis sanctis cōstrinxit.

Columnas eius fecit argēteas.]

Quia eidem ecclesie predicatorum dedit: qui et ut etiam exemplis sustentaret: magna iusticie, rectitudine roborauit: et ut predicatoribus erudirent: nitore eos qui quasi splendore argenti decorauit.

Reclinatoriū argēteū fecit.

Quia dū in cordibus perfectorum respicitur: eis diuinitatis sue potentia per cōtemplationē ostēdit. **I**n qua cōtemplatione dū eis pulchritudine celestium gaudiorum monstrauit: quasi reclinatoriū ex auro eis cōposuit: quia locū in quo se refocillantes requiescāt: apposuit. **Q**uod reclinatoriū bene aureum esse dicit: quia melior est sapientia cūctis opibus: et omnia que desiderant ei nō possunt comparari. **A**d hoc reclinatoriū multis laboribus peruenit: multis tribulatiōibus ascendit. **I**ta ut si necesse fuerit etiā sanguis effudi permittat. **I**deo ascensus recte purpureus esse dicit. **D**ux em̄ sancti quicq; martyres propter vitā eternā corpora sua ad supplicia tradiderūt. **D**um flagella eculeos: ignes: gladios: et alia innumerabilia tormenta patienter pertulerūt: nōne ad reclinatoriū istud ad beatā scz vitā per ascensum purpureum ascenderūt? **S**ed nos miseri quid agimus? qui in hoc ferculo colūpne argenteę nō sumus: quia sanctā ecclesiā nec exemplis sustētamus: nisi predicatione docemus. **I**n ea reclinatoriū aureū nō habemus: quia terrenis cogitatiōibus inuoluti: ad splendore sapientie per cōtemplationē non assurgimus: ascensum purpureū nec cognoscimus: quia voluptatibus vacantes: labores et persecutiōes pro eterna beatitudine ferre recusam. **C**onsolat nos aliquantulū quod de hoc ferculo subditur.

Media charitate construit: propter filias hierusalē.]

Quid em̄ per filias hierusalē: nisi cum non filios sed filias dixerit intelligimus: nisi nos debiles: q̄ in ecclesia: nō virti: sed femine sumus: quia contra vicia fortiter nō reluctamus: viriliter resistimus: in utiliter subiacem⁹. Hierusalē em̄ visio pacis interpretat: per quā ecclesia q̄ est mater nostra designat: eo q̄ assidue pacē perpetuā contemplant. Si ergo nos in serculo regis colūpne argenteae non sumus: reclinatio aurea non habemus. Per ascensum purpureū ascendere nō valemus: saltem charitatē que cōmūnis omnibus electis que quasi in medio posita est: teneamus. Per hāc quippe rex salomon nos in serculo suo esse cognoscit: quia in eo cū columnis argenteis cū reclinatio aurea cū ascensu purpureo: ppter filias hierusalē: etiā media charitate cōstruit: quia cū summis ecclesie mēbris ad eandē sponsi beatitudinē peruenimus: si charitatē indefessam obseruamus. Sequit:

Regredimini filie sion et vide te regem Salomonem in diademate: quo coronauit eum mater sua in die desponsationis eius: et in die leticie cordis.]

Mater xpi beata maria esse credit: que coronauit eū diademate: q̄ humanitatez nostrā ex ipsa ipse assumpsit: sicut in euangelio recitat. Et hoc in die desponsationis eius: et in die leticie cordis eius factū esse dicit: quia quando vnigenitus filius dei deitate suaz humanitati nostre copulare voluit: quādo per bonā voluntatē suam tempore oportuno ecclesiā suam sibi assumere placuit: tūc cum charitatis exultatione carnem nostrā ex matre virgine suscipere voluit. In qua cū dolubus p tempore viuēs: de redemptione nostra vehementer exultauit. Sed cū diadema p gloria assumat: in humanitatis autem susceptione nō gloria verbi dei: sed humilitas esse cognoscat: quomodo in humilitate nostra quasi dyademate coronatus fuisse

dicitur. Sed euz ipsa eius incarnatio vere gloria nostra fuerit: quia membra eius in unum propter cōmunionē corporis dyadema membrorū bene capitulis scriptura prescribit. Sic itaq; quia a sponsa laudatur: et ipse vtiā sponā laudare dignat dicitur.

Capitulū III A
Quam pulchra es amica mea: q̄ pulchra es et decora: oculi tui columbarum: absq; eo quod intrinsecus latet.]

Quia hec superius exposuimus: ut potuimus: nūc eadem repetere propter breuitatē seruandā deuitamus. Sed quia ad iunctū est absq; eo quod intrinsecus latet: breuiter videndū est: quomodo superius coniungat. Pulchra est ergo spōsa et oculi eius columbarū: absq; eo qd intrinsecus latet: q̄ valde honestū est quicquid in exterioribus operat: q̄ simpliciter inter homines conuersat: q̄ ea que videt temporaliter cōcupiscere veditat. Est quid tamē in hoc mūdo placet: post cōcupiscentias suas ire detestatur. Sed rehemēter pulchrius et honesti⁹ est: q̄ cordis desiderii illibati retinere conat: q̄ eterne beatitudinis claritatē in mente retinet: et erecta contemplant: q̄ in his que interius videt: suauiter requiescit: et mūdā. Sequit.

Scapilli tui sicut greges caprarū: que ascenderunt de monte galaad.]

Si per oculos predicatoros ecclesie designant: quia ceteris viam ostendūt: bene per capillos populi figurant: qui eidem ecclesie ornatū tribuūt. Capilli ergo sponsae sicut grex caprarū esse dicunt: quia populi ecclesie dū precepta legis ruminātes celestia fide contemplant: mūda sunt animalia et in altis pascunt. Galaad autē aceruus testimonij interpretat. Quid autem per aceruū testimonij: nisi multitudo dicitur